

דף כד.

עין משפט א

הרמב"ם הל' פפולי המוקדשין פ"ד הב"א

מי שנתחייב באשם תלוי ג והפריש שנים לאחריות.
מתכפר באחד והשני ירעה עד שיפל בו מום ויפלו דמיו
לנדבה. ואין צריך לומר באשם ודאי שהוא כן:

עין משפט ב

הרמב"ם הל' סוטה פ"ד הט"ו

היה בעלה כהן ד אין שירי מנחתה נאכלין מפני שיש
לבעל חלק בהם. ואינה עולה כלה לאשים כמנחת זכרי
כהנה מפני שיש לה חלק בה. אלא הקמץ קרב לעצמו
ושירים מתפזרין על בית הדשן. נמצאו עדיה זוממין
מנחתה תצא לחלין:

עין משפט ג

הרמב"ם הל' נזקי ממון פי"א הי"ג

שור הנסקל שהוזמו עדיו כל הקודם בו זכה שהרי
משנגמר דינו הפקירוהו בעליו. ואם העידו שבעליו
רבעה והזים את העדים הרי השור לבעליו והקודם
ומשכו לא זכה בו שפיון שהבעל יודע בעצמו שלא
חטא ושאלו עדי שקר הם והרי הוא מיחל להזימם לא
הפקיר:

ג. כסף משנה מי שנתחייב באשם תלוי וכו'. שם א"ר ששת דמודה ר"מ בהא [ויהיב טעמא]
משום דכיון דאפריש תרי סבר אי מירכס חד מיכפרנא באידך וכיון דגלי דעתיה דלבו
נוקפו היה כו' גמר והקדישו ופירש"י לאחריות שאם יאבד האחד יקריב לחבירו:
ד. כסף משנה היה בעלה וכו'. בפרק היה נוטל (דף כ"ג) אליבא דרבנן ואיתיה בירושלמי
ריש פ"ב דסוטה: נמצאו עדיה זוממין וכו'. פ"ק דסוטה עלה ו' ע"ב:

עין משפט ד

הרמב"ם הל' עבודה זרה פ"ד ה"ח

וְעִיר הַנִּדְחָת שֶׁהוּזְמוּ עֲדֶיהָ ^ה כָּל הַמַּחְזִיק בְּנִכְסֶיהָ זָכָה
וּמִתָּר לַהֲנוֹת בּוֹ שְׁהָרִי הוּזְמוּ. וְלָמָּה זָכָה בָּהּ שְׁכָל אֶחָד
וְאֶחָד כָּבֹד הַפְּקִיר מִמוֹנּוֹ מִשְׁעָה שֶׁנִּגְמַר דִּינוֹ. וְאִינָה
נִבְנִית לְעוֹלָם וְכָל הַבּוֹנָה אוֹתָהּ לֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים
יג-יז) 'לֹא תִבְנֶה עוֹד'. וּמִתָּר לַעֲשׂוֹתָהּ גְּנוּת וּפְרִדָּסִים
שֶׁנֶּאֱמַר לֹא תִבְנֶה עוֹד לֹא תִבְנֶה מְדִינָה כָּמוֹ שֶׁהִיתָה:

עין משפט ה.ו.

הרמב"ם הל' זכיה ומתנה פ"ד ה"א

הַמִּקְבֵּל אֶת הַמִּתְנָה וְזָכָה בָּהּ. וְאַחֵר שֶׁבָּאָה לִידּוֹ וְהוּא
שׁוֹתֵק חֲזֹר בּוֹ וְאָמַר אֵינִי רוֹצֶה בָּהּ. אוֹ אֵינִי מְקַבֵּלָּהּ. אוֹ
הָרִי הִיא בְּטִלָּה. אוֹ שֶׁאָמַר מוֹם זֶה נִרְאָה לִי בָּהּ. לֹא אָמַר
כָּלוּם. וְכָשֶׁם שֶׁאֵין הַנוֹתֵן יָכוֹל לַחֲזֹר בּוֹ כִּף הַמִּקְבֵּל אֵינוֹ
יָכוֹל לַחֲזֹר בּוֹ אַחֵר שֶׁזָּכָה. מִתְנָה זֹו שֶׁאָמַר הַמִּקְבֵּל אֵינִי
רוֹצֶה בָּהּ אַחֵר שֶׁבָּאָה לִידּוֹ הָרִי הִיא הַפְּקִיר וְכָל הַקּוֹדֵם
בָּהּ זָכָה בָּהּ שְׁהָרִי הַפְּקִירָה הַמִּקְבֵּל אַחֵר שֶׁזָּכָה בָּהּ. אֲבָל
אִם הָיָה צוּחַ מַעֲקָרוֹ לֹא קָנָה הַמִּקְבֵּל וְחֻזְרָת לַבְּעָלִים
הָרִאשׁוֹנִים:

^ה. כסף משנה ועיר הנדחת שהוזמו עדיה וכו'. ר"פ בתרא דכריתות (דף צ"ו [כ"ד:]) עיר
הנדחת שהוזמו עדיה כל המחזיק בה זכה בה וטעמא דמשגמר דינה כל חד מפקיר
ממוניה: ואינה נבנית לעולם וכו'. משנה פ' חלק (דף קי"ב): ומ"ש ומותר לעשותה גנות
ופרדסים. שם במשנה לא תבנה עוד לא תעשה אותה גנות ופרדסים דברי ר"י הגלילי ר"ע
אומר לא תבנה עוד לכמות שהיתה אינה נבנית אבל נעשית היא גנות ופרדסים ופסק כר"ע
דהלכה כר"ע מחבירו:

שו"ע חו"מ סימן רמה פעיף י

יא. המקבל מתנה וזכה בה, ואחר שבאה לידו שתק ואח"כ אמר איני רוצה בה, או איני מקבלה, או הרי היא בטלה, או מום^י זה גליתי בה הרי היא הפקר^ז וכל הקודם זכה בה.

ואם יש לו בעל חוב גובה ממנה^ח. אבל היה מעיקרא צווח שאין רצונו בה לא קנה וחוזרת לבעלים הראשונים.

אמר אי איפשי בה^ט אם המתנה מטלטלין הויה הפקר, ואם המתנה קרקע מאחר ששתק מתחילה אין בדבריו כלום.

אמר המקבל גם אחרי ששתק לשון שמשמע ממנו שלא היתה מתנה מעיקרא נאמן בהודאתו^י אף שחב בזה לבעל חובו.

דף כד:

עין משפט א

הרמב"ם הל' תרומות פ"ט ה"ו

הַכּוֹתֵב נִכְסָיו לְאַחֵר^א וְזָכָה לוֹ עַל יְדֵי אַחֵר וְהָיוּ בָּהֶן עֶבְדִּים וְשֵׁתֶק זֶה שֶׁנִּתְּנוּ לוֹ וְאַחֵר כֶּף צֶוַח הָרִי זֶה סִפֵּק

י. דוקא מום הנראה לכל שניכר שהוא משקר. סמ"ע ס"ק ט"ז.

ז. אם היא מטלטלין אבל אם המתנה קרקע לא שייך בה הפקר כמו שמסיים הרמ"א, וזה לדעת רש"י בכריתות כ"ד ע"א ד"ה תבטל והרא"ש בגיטין פ"ד סי' ג' כת' דדוקא במטלטלין שייך הפקר, אבל לדעת הרמב"ם פ"ד מזכיה ה"א גם בקרקע שייך הפקר, ועיין בסמ"ע ס"ק כ"ב. והרמב"ם חולק וס"ל דוקא בלשון אי אפשי הוי לשון הפקר. סמ"ע ס"ק י"ז.

ח. ואפי' בעל חוב במלוה על פה גובה ממנה, ט"ז. ואם הבעל חוב הוא שזכה בו בתורת הפקר לא נפטר המקבל מחובו, ורק כשזכה בו אחר מתורת הפקר והבעל חוב זכה בו בתורת גוביינא נפטר הבעל חוב מחובו. ביאורים ס"ק ה'.

ט. זה לדעת רש"י בכריתות כ"ד ע"א ד"ה ה"ג תבטל, אבל לדעת הרמב"ם אין הפרש בין אמר אי איפשי לבין אמר איני רוצה בה.

י. טור מרש"י בגיטין ל"ב ע"א ד"ה לא, והרא"ש לאפוקי מהראב"ד.

כ. כסף משנה הכותב נכסיו לאחר וזיכה לו על ידי וכו'. שם ובס"פ השוחט פלוגתא דתנא קמא ורשב"ג ואמרו שם זה היה מעשה ולא אמרו בה לא איסור ולא היתר ומשמע דמספקא לן כמאן הלכתא ואמרינן התם דתנא קמא סבר מעוכב גט שחרור אוכל בתרומה

אם זה שצנח הוכיח סופו על תחלתו ועדין לא יצאו
מראשית ראשון או זה שצנח אחר ששתק חזר בו. לפיכך
אין אוכלין בתרומה בין שהיה רבו שני ישראל והראשון
כהן בין שהיה רבו ראשון ישראל והשני כהן:

עין משפט ב

הרמב"ם הל' עבדים פ"ח הי"ג

המפקיר עבדו יצא לחרות^ל וצריך גט שחרור. ואם מת
האדון שהפקירו היורש כותב לו גט שחרור:

עין משפט ג

הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ג הב"א

כלי שרת מקדשין שלא בזמן להפסל^מ אבל לא להקרב.
פיצד. דבר שמצותו ביום שנתקדש בכלי שרת בלילה
נפסל וישרף. אבל אינו קרב. כגון שקמץ מנחה בלילה
ונתן קמצה לכלי שרת הרי זו נשרפת:

ויש מקום לומר דרבן שמעון בן גמליאל פליג עליה בהא וכיון דמספקא ליה כמאן הלכתא
פסק לעיל בסמוך לחומרא:

^ל. כסף משנה המפקיר עבדו וכו'. מימרא דרב ור"י שם (דף ל"ח ע"ב). ומ"ש ואם מת
האדון וכו'. מסקנא שם:

^מ. כסף משנה כלי שרת מקדשין שלא בזמן כו'. בס"פ שתי הלחם (דף ק'):